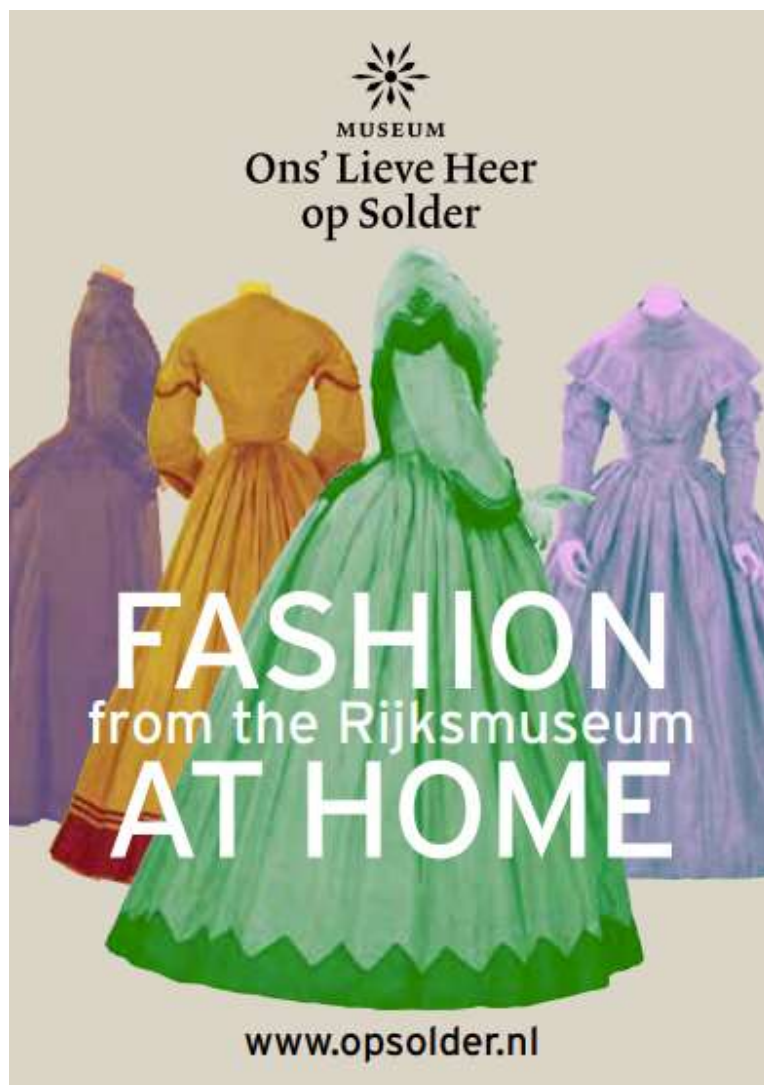

MUSEUM

Ons' Lieve Heer op Solder

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2021

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2021

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2021	3
Voorwoord	
1. Missie en visie	4
2. Collectie	5
3. Educatie en onderzoek	6
4. Presentaties en producties	9
5. Activiteiten en programmering	10
6. Marketing en communicatie	10
7. Bezoekers	12
8. Organisatie	13
9. Samenwerking & partners	14
10. Bedrijfsvoering	16
11. Meerjaren Onderhoud	19
12. Vooruitblik 2022	20
13. Begroting 2022	21
Verslag van de Raad van Toezicht	22
Financieel Jaarverslag 2021	24
Prestatie verantwoording 2021	45
Overige toelichtingen	47

Bestuursverslag 2021

Voorwoord

Dit bestuursverslag van Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder betreft 2021 en dient samen met het financieel jaarverslag als verantwoording van de subsidie die wij ontvangen van de gemeente Amsterdam in de kunstenplanperiode 2021-2024. Daarnaast dient het financieel jaarverslag ook ter verantwoording van ontvangen gelden tijdens de coronacrisis.

Terugkijkend op 2021 komt een ongewoon jaar in beeld dat bepaald werd door de corona pandemie. Het museum was tot en met 5 juni gesloten voor publiek en ging aan het eind van het jaar, kort voor de feestdagen opnieuw dicht. Alles bij elkaar een sluiting van bijna een half jaar. Net zoals in 2020 betekende dit dat het aantal bezoekers heel laag bleef, net geen 25.000. In dit bestuursverslag staat per bedrijfs onderdeel beschreven hoe in ons museum geanticipeerd is op de coronapandemie.

Het jaar laat zich financieel kenmerken door onzekerheid en een grote hoeveelheid van regelingen. We maakten (met grote dankbaarheid) gebruik van steunmaatregelen van de overheid zoals de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL). Daarnaast zijn diverse aanvragen toegekend vanuit cultuurfondsen. Op deze manier hebben we geprobeerd om het gat aan de inkomstenkant te verkleinen. In 2020 moest de stichting voor het eerst in lange tijd een fors verlies van 240.000 euro opvangen uit de eigen reserves die daardoor afnamen. Om voor continuïteit op te zorgen werd besloten gebruik te maken van de lening voor Opengestelde Monumenten.

Er werd in 2021 na rijp beraad, gekozen om diverse kosten vooruit te schuiven en voorzichtig te zijn met grote uitgaven. Op het gebied van groot onderhoud bijvoorbeeld werden vooral voorbereidingen getroffen voor werkzaamheden die in 2022 gecombineerd uitgevoerd zullen worden. Ook werd onderzoek gedaan naar verduurzaming van de museum panden en in dat kader werd het museum geselecteerd voor het programma "Groene Grachten" van de gemeente Amsterdam.

De inhoudelijke teams educatie en collectie, werkten in 2021 op volle kracht door maar ook voor hen was bijschakelen gedurende het jaar bepalend. Ondanks alle bochten die we moesten maken kijk ik terug op een interessant jaar. Een jaar met prachtige samenwerkingen in het project *Mode uit het Rijksmuseum in huis* bijvoorbeeld en het modeatelier met *Cruël* waarin nog eens drie partijen de handen ineen konden slaan. In het modeatelier *Cruël* kregen MBO studenten de mogelijkheid hun afstudeerstage te lopen en daardoor kregen we veel jonge professionals over de vloer in een verder stil museum. Nog meer studenten ontvingen we in augustus tijdens de internationale Summer School. Dit was tevens de kick-off van onze samenwerking met de Vrije Universiteit en de Reinwardt Academie. We spraken met studenten uit verschillende landen over religieus erfgoed en hoe een seculariserende samenleving daar mee om gaat. Kortom, ook tijdens een crisis gebeurt er veel in ons museum en dat maakt dat we de toekomst met vertrouwen tegemoet durven zien.

Birgit Büchner / directeur bestuurder

1. Missie en Visie

Museum Ons' Lieve Heer op Solder geniet bekendheid als een bijzonder historisch huis in de oude binnenstad van Amsterdam, midden op de Wallen. De Nachtwacht van het museum is het zeventiende-eeuwse woonhuis met op de bovenste verdiepingen een katholieke zolderkerk.

De huiskerk werd gebouwd in 1662 door de Duitse koopman Jan Hartman. De katholieke Hartman had in het welvarende Amsterdam zijn fortuin gemaakt en kocht drie naast elkaar gelegen panden aan de Oudezijds Voorburgwal, hoek Heintje Hoekssteeg. De zolderverdiepingen verbouwde hij tot een katholieke huiskerk. Deze kerk deed dienst tot 1888 waarna er al snel een museum gevestigd werd dat er nog altijd te vinden is, Museum Ons' Lieve Heer op Solder.

Sinds 2015 bestaat het museum uit twee gebouwen, het grachtenpand en een nieuw naastgelegen entreegebouw dat met een ondergrondse passage verbonden is met het monument. In het nieuwe gebouw worden heden en verleden aan elkaar verbonden, letterlijk maar ook conceptueel. Deze toevoeging is ook doorgevoerd in onze missie.

Mission statement

- Het levend houden van het cultureel en religieus erfgoed van katholiek Amsterdam door middel van het actief beheren van het gebouw Oudezijds Voorburgwal 40 en met name de daarin aanwezige zolderkerk en de daaraan gekoppelde collectie voorwerpen van kunst en kunstnijverheid.
- Het museum wil een gastvrije en inspirerende ontmoetingsplek zijn waar bezoekers kennis kunnen nemen van de waarden van het museum; een plek waar interactie en het delen van ervaringen mogelijk is.
- Het erfgoed, bestaand uit het historische huis met de zolderkerk en de roerende collectie religieus erfgoed, wordt ingezet om meer begrip en inzicht te bewerkstelligen bij bezoekers en scholieren met betrekking tot verdraagzaamheid in onze (religieus) diverse samenleving.

Dit doen we door ons te richten op:

- Ontsluiten van het monument met de huiskerk voor een breed publiek
- Cultuureducatie
- Tentoonstellingen, producties en presentaties, binnen en buiten- het museum
- Wetenschappelijk onderzoek

Het museum is een Stichting met een ANBI status. De bestuurder in 2021 was mw. drs. B.S.H.H. Büchner. De Stichting heeft een onbezoldigde raad van toezicht en een directeur bestuurder. De samenstelling van de raad van toezicht op 31 december 2021 was als volgt:

- Dhr. drs. F.W.J. Holterhues, voorzitter
- Dhr. M.W. Meijer
- Dhr. drs. D.J. Slot
- Mw. mr. S. Karadag
- Mw. drs E. Stoop

2. Collectie

In de afgelopen vier jaar is er veel aandacht uitgegaan naar de roerende collectie van Museum Ons' Lieve Heer op Solder. De collectie is vanuit drie kleine depots, verhuisd naar een groter nieuw depot, werd helemaal schoongemaakt en geregistreerd. In 2019 werd vervolgens een nieuw collectiebeleidsplan ontwikkeld in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De volgende fase bestaat uit onderzoek en ontsluiting van collectie passend bij programma's die als kerndoel het verbinden van de religieus diverse stad hebben.

Op het gebied van collectievorming en collectiebeheer ontwikkelt het museum een nieuwe visie ten aanzien van de verantwoordelijkheden voor religieus erfgoed niet alleen ten behoeve van het eigen museum, maar ook voor andere partijen in de stad.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder is een erkend en geregistreerd museum en hanteert de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) die opgesteld is door de Museumvereniging in 2016.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder hanteert de ethische code voor musea en de daarin gestelde principes, uitgangspunten en wettelijke kaders.

Bruiklenen

De museale collectie moet zoveel mogelijk te zien zijn voor publiek, daarom worden bruikleenaanvragen eigenlijk altijd gehonoreerd en bieden wij alle medewerking waar nodig.

- Schilderij van Eran Shakine: *Searching for love*, is sinds 16 november 2019 in bruikleen bij de Gemeente Amsterdam en voor publiek te zien in de centrale hal van het stadhuis.
- Het schilderij *Stilleven met Maria Symbolen* van Dirck de Bray (1672) is in bruikleen gegeven aan het Mauritshuis voor de tentoonstelling *Vervlogen – geuren in kleuren*, vanwege corona verlengd tot 21 augustus 2021.
- Een Crucifix met corpus (AK-768) werd in bruikleen gegeven aan het Amsterdam Museum voor de tentoonstelling *De gouden koets*, tot en met 11 maart 2022
- Rembrandthuis – 17de-eeuwse collectiebus, tentoonstelling *Hansken. Rembrandts olifant*, verlengd tot 29 augustus 2021.

Nieuwe aanwinsten

Aankoop beelden Eran Shakine a Muslim a Christian and a Jew met als doel deze in de buitenruimte te gaan plaatsen en hiermee de zichtbaarheid van het museum te versterken.

Restauraties

Twee schilderijen uit de passieserie van Adriaen van de Velde (1664) door het Restauratieatelier Amsterdam, restaurator Kathrin Kirsch. *De Geseling* en *De kruisafname* (olieverf op doek, 92 x 142 cm). De passieserie is in 2014 in bruikleen gegeven door de orde der Augustijnen en in 2018 geschonken aan ons museum. De conditie van de schilderijen is slecht. De werken zijn voor ons museum van grote cultuurhistorische waarde omdat deze behoren tot de oudste inventaris. De restauratie wordt mede gefinancierd door de Vereniging Rembrandt. We hopen in 2022 de volgende drie schilderijen te kunnen restaureren uit deze serie.

3. Educatie en onderzoek: verbinding met de stad

Alhoewel de hoofdlocatie van het museum onlosmakelijk verbonden is met de oude binnenstad van Amsterdam, spannen we ons in om via diverse programma's de connectie te maken met alle delen van de stad. Daarin slagen we steeds beter. Vanuit de onze educatieve projecten bijvoorbeeld. In het lesprogramma *Voices of Tolerance* geven gastdocenten lessen op VMBO scholen in alle stadsdelen en komen zij, indien mogelijk, ook naar het museum. Zo worden leerlingen uitgenodigd kennis te maken met erfgoed door het te integreren in actuele thematiek.

In het onderzoek, *Religieus erfgoed Amsterdam* op de kaart beginnen we in het historische centrum en werken we toe naar alle stadsdelen. De visie is om vanuit locaties en onderwerpen verbanden te zoeken. Door heel Amsterdam. We zien voor ons dat de zoekopdracht "verborgen gebedshuizen" niet alleen locaties uit de 17de eeuw oplevert, maar ook de garagekerken in Amsterdam Zuid Oost.

Gebedshuizenroute

Aanbod voor basisscholen waarbij klassen verschillende gebedshuizen bezoeken. Na de zomer bij de start van het schooljaar 2021-2022 bleek er veel animo voor onze gebedshuizentour te zijn. Scholen pikken het programma op en weten ons te vinden, niet alleen het primair onderwijs maar ook het voortgezet onderwijs toont interesse. Dit zal in 2022 te zien zijn in de deelnamecijfers.

Voices of Tolerance

In schooljaar 2020-2021 namen uiteindelijk vanwege corona maar drie scholen deel, in schooljaar 2021-2022 zijn dit weer negen scholen. Het Caland Lyceum werd in 2021 een belangrijke nieuwe partner en op vaste partnerschool Kiem Montessori hebben we voor het eerst een uitgebreid *Voices*-programma van tien weken geïntroduceerd. Hier kregen leerlingen alle ingrediënten van *Voices of Tolerance* mee: gesprekken met rolmodellen, creatieve lessen, een sleutelfiguurgesprek met Job van Beekhoven van het OM en uiteindelijk een feestelijk eindpresentatie voor ouders in de huiskerk. Voor Kiem Montessori was dit de aftrap van een nieuw te ontwikkelen burgerschapsleerlijn waarvan ons museum een belangrijk onderdeel wordt.

ART Production 2021: SLEUR elkaar er doorheen

Vanwege corona werd presentatie van de ART Production dit jaar van april naar 30 juni 2021 verplaatst. Dit jaar was het onderwerp, hoe kan het ook anders, corona en het welzijn van jongeren. In diverse bijeenkomsten, masterclasses en opnamedagen bedachten, ontwierpen en realiseerden de jongeren de mediacampagne 'SLEUR elkaar er doorheen'. Zij deden dit samen met professionele makers en werkten zowel binnen als buiten het museum op diverse plekken in de stad. Stadsdichter Gershwin Bonevacia schreef speciaal voor het project een bijpassend stadsgedicht: 'Uit je sleur'.

CRUËL: de eerste 'Alliantie op Solder'

Voor het mbo werd in 2020 een nieuwe werkwijze gestart: Allianties op Solder, waarbij het museum de krachten bundelt en een 'verbond' sluit met een mbo-opleiding en een startende ondernemer/jonge kunstenaar werkend binnen de beroepsrichting van de mbo-opleiding. Een eerste editie werd in 2021 een feit: 'CRUËL – Fashion Students in Residence'. Samen met een docent van de opleiding Fashion

Design (ROC Amsterdam) en de jonge modeontwerper William Ampofo van CRUËL, openden we in coronatijd een stage-atelier in het museum. Het werk was tot en met eind november 2021 in de pop-up studio te bekijken, net zolang de expositie ' Mode in Huis' te zien is.

Religieus erfgoed op de kaart van Amsterdam

Het samenwerkingsverband tussen Museum Ons' Lieve Heer op Solder en de Vrije Universiteit, ondersteund door de Universiteitsbibliotheek van de VU.

Samen organiseerden we de eerste colleges waarin studenten onderzoek doen naar collectiestukken van Museum Ons' Lieve Heer op Solder. Collectie wordt onderzocht op biografie en herkomst daarmee is de insteek historisch of cultuurhistorisch. De eerste onderzoeken leverden al direct interessante nieuwe resultaten op. Voor de financiering van de eerste fase van dit onderzoeksproject is ondersteuning gevonden bij het Prins Bernhard Cultuurfonds en het KSBW.

Ondanks de coronamaatregelen is het mogelijk geweest om colleges te organiseren, deze vonden plaats in teams of op veilige afstand op locatie. In totaal namen 80 studenten deel.

Komend jaar zullen de colleges ook gegeven worden in samenwerking met de Reinwardt Academie.

Internationale Summerschool

In augustus werd een internationale Summerschool georganiseerd in samenwerking met de VU, de Reinwardt Academie en de Rijksuniversiteit Groningen als onderdeel van de gezamenlijke activiteiten van het Netwerk Religieus Erfgoed Nederland. Er deden 18 studenten (BA, MA, PhD en jonge professionals in de erfgoedsector) mee uit onder andere Nederland, België, Iran, Italië, Georgië, Marokko en China. Vanuit Museum Ons' Lieve Heer op Solder werden colleges en walking-seminars gegeven over religieus erfgoed in Amsterdam, musealisatie, multifunctioneel gebruik van religieuze gebouwen en het leven van religieuze gemeenschappen. Erfgoed specialisten van onder andere de Universiteit Utrecht, de RCE en Museum Catharijneconvent leverden eveneens een bijdrage. Ook werd samengewerkt met de Nicolaaskerk, het de Begijnhofkapel en het Gezelschap De Stille Omgang. Er tekenden 25 studenten in op de Summerschool.

Educatieve programma's 2021	Leerlingen Amsterdam	Leerlingen buiten Amsterdam	Aantal scholen
Primair Onderwijs			
Rondleidingen divers	109		3
Feest/gebedshuizentour	135	146	2
Totaal	244	146	5
Voorgezet Onderwijs			
Rondleidingen divers, alle niveaus	300	319	4
Speciaal Onderwijs	51	0	2
Voices of Tolerance Bovenbouw	207	45	9
Voices of Tolerance Onderbouw	124		3
Voices of Tolerance workshops op school - diverse niveaus	341		1
Voices of Tolerance talentontwikkeling - ART Production deelnemers	25		
Voices of Tolerance talentontwikkeling - Communityleden	20		
Totaal	1.068	364	19
MBO			
Rondleiding	12		1
Voices of Tolerance-tour	325	20	3
Totaal	337	20	4
Families en kinderen			
Feest! op Solder audiotour	707		
Sinterklaas-speurtocht	15		
Totaal	722	0	
HBO en Wetenschappelijk onderwijs			
Summerschool	2	23	nvt
Religieus Erfgoed op de Kaart van Amsterdam		80	2
Totaal aantal deelnemers onderwijs	1.754	530	30
Totaal aantal deelnemers families en kinderen	722	0	

4. Presentaties en producties

De corona crisis had grote gevolgen hierdoor schoof de planning grotendeels op. Er werden ook digitale producties gemaakt.

Mode uit het Rijksmuseum in huis: 5 juni t/m 7 november

Deze presentatie was oorspronkelijk gepland van 18 december 2020 tot en met 18 maart 2021. In samenwerking met het Rijksmuseum werd 19de eeuwse mode uit de collectie van het Rijksmuseum opgesteld in de historische interieurs van het monument en de huiskerk van Ons' Lieve Heer op Solder. Hierdoor werd de beleving versterkt en verlevendigd.

Alle bezoekers aan Museum Ons' Lieve Heer op Solder bekeken deze presentatie. In totaal kwam 10% van de bezoekers speciaal voor de tentoonstelling.

Het aantal mensen dat bereikt werd door middel van communicatie en marketing en activiteiten rondom de tentoonstelling bedroeg 1.4 miljoen mensen.

Cruel mode atelier: 22 april t/m 8 november

Museum Ons' Lieve Heer op Solder was tijdelijk het huis van het jonge modemerkt Cruel, opgericht door William Ampofo. In het atelier konden mode studenten van de opleiding Fashion Design aan de slag. Zij lieten zich inspireren door de mode collectie die te zien was in de expositie Mode uit het Rijksmuseum in huis.

Sleur! Elkaar er doorheen: 30 juni t/m februari 2022

Een campagne met diverse uitingen die gemaakt door de jongeren van de Academie op Solder. Het is een boodschap van de jongeren aan jonge Amsterdammers om uit je homogene bubbel te komen, elkaar weer te ontmoeten en samen vooruit te kijken. Zij geven hiermee de corona sleur een positieve draai.

Sinterklaas: 14 november t/m 6 december

Jaarlijkse expositie rondom de familie speurtocht Feest! Weet wat je viert. Met een audiotour en speciale punten met Sinterklaas gerelateerde collectie, wordt het feest gevierd.

Mira; Zoektocht naar stilte in het hart van de stad: lancering 5 december

Deze podcast wandeling voert bezoekers door de buurt en laat hen de omgeving anders bekijken. Een jonge theatermaakster schreef het verhaal waarbij de drie Nicolaaskerken die op een halve kilometer van elkaar staan, een bijzondere rol spelen. Het project werd ondersteund door stadsdeel centrum. Er werden in december 55 tours geboekt, op een bereik van 3.500 mensen.

De ontdekking van een traan: 1 december – 3 april / niet geopend in 2021

Presentatie van de vijf passiestukken van Adriaen van de Velde waarvan er twee werden gerestaureerd. De restauratie leverde de ontdekking van mooie details op. Een film laat het restauratieproces zien. De presentatie zal in 2022 geopend worden.

Kerst Opsolder: 13 december – 6 januari / niet geopend

Jaarlijkse expositie van tientallen bijzondere kerststallen in diverse ruimtes in het Monument van Museum Ons' Lieve Heer op Solder en de zolderkerk.

5. Activiteiten en programmering

Kunstenaarsmis: Iedere eerste zondag van de maand om 11.00 uur

Museum Ons' Lieve Heer op Solder faciliteert deze missen om de katholieke traditie van de huiskerk levend te houden. De missen worden muzikaal omlijst en zijn voor iedereen gratis toegankelijk. In 2021 vonden vijf missen plaats in plaats van negen. De kersnachtmissen werden ook geannuleerd wegens de lockdown in december. Het aantal mensen dat de missen bijwoonde bedroeg gemiddeld 22 per keer.

Mode in de ijzeren Eeuw: 25 april en 23 mei online

College door Birthe Weijkamp voor Vrije Academie over Mode uit het Rijksmuseum in huis.

Historische Mode: 25 mei online

Voor de Amsterdamse Cultuur Historische Vereniging, een lezing over de presentatie Mode uit het Rijksmuseum in huis.

Mode in huis: 4 juli, jaarlijkse vriendendag

Rondleidingen door het museum waarbij zowel de presentatie in het huis en de huiskerk werd bezocht, als het modeatelier van Cruël.

Het echte Goud: Museumweek 2021

In 2021 vond de Museumweek online plaats.

Open Wallendagen: 18 en 19 september

Buurtfestival: 26 september

Open huis in samenwerking met de buurt. Omwonenden maakten kennis met Petrus Parmentier, bewoner van de Heintje Hoekssteeg in de 17de eeuw door zijn huis te bezoeken.

In totaal bezochten 300 mensen het steeghuis.

Museumnacht: 7 november

Fini sage van de modepresentaties met een modeshow en een quiz.

Er kwamen 1.100 bezoekers tijdens de museumnacht.

Nicolaasvesper: 5 december via Live stream

6. Marketing en communicatie

In 2021 werd gewerkt aan een nieuw marketing en communicatieplan in samenwerking met een extern bureau Smith Communications. Door de corona crisis mist het museum de grootste groep bezoekers, de internationale toerist aan Amsterdam. Deze groep groeide de afgelopen tien jaar bijzonder sterk en dat was ook in ons museum, gelegen in de oude binnenstad, duidelijk merkbaar. Nu valt deze bezoekersgroep voor het tweede jaar weg en de prognose is dat het wel enige jaren kan duren eer de aantallen weer zo hoog worden. Onze marketing en communicatiemiddelen waren niet gericht op een herhaal bezoeker uit eigen land. In het nieuwe marketing en communicatieplan zijn dit wel de

belangrijkste doelgroepen geworden. Het plan richt zich op een breed publiek uit Amsterdam, op families met schoolgaande kinderen regionaal en landelijk.

Hiertoe werden samen met Smith Communications onze nieuwsbrief en de website onder de loep genomen. Zo beleefde nieuwsbrief 't Haantje de eerste digitale editie op 22 april. Met de maandelijkse nieuwsbrief houden we een breed geïnteresseerd publiek, vrienden en stakeholders op de hoogte van activiteiten en nieuws. In 2021 werd iedere maand een Haantje gemaakt, in totaal negen edities.

Het aantal lezers groeide van 300 naar 6.857 lezers. De gemiddelde doorklikratio verschilde per nieuwsbrief van 1,5% in juni tot 11,7% in december. Er zijn 97 tickets verkocht via de ticketlink. Er kwam 850 euro aan donaties binnen via de button op de ticketpagina.

Ook de website werd in 2021 vernieuwd op basis van recent onderzoek onder bezoekers aan de website. Reserveren en een kaartje kopen zijn de voornaamste doelen. Daarna volgt informatie over tentoonstellingen en programmering. De website kreeg op basis van deze inzichten een andere indeling. De oplevering zal in het eerste kwartaal van 2022 zijn.

Mode in huis, zowel de mode van het Rijksmuseum als van ontwerpstudio Cruël, leverden veel publiciteit op. Ook al tijdens de lockdown omdat de tentoonstelling aanvankelijk bedoeld was voor de feestdagen. Nu werden online diverse lezingen gegeven en toen het museum opende op 5 juni was er veel belangstelling voor de presentatie. De publiciteit bleef de hele zomer druppelsgewijs doorgaan. Ongeveer 10% van de bezoekers uit Amsterdam en Nederland kwam voor Mode uit het Rijksmuseum in huis. Dit toont aan dat voor herhaalbezoek tentoonstellingen een aanzienlijke rol spelen.

- De website werd door 40.000 unieke bezoekers bekeken, het totaal aantal bezoeken bedroeg 53.800, dit betekende 1.078.158 hits.
- Social media bereik: Facebook: 2.361 volgers, Instagram: 1.786 volgers.
- Hoge waardering op toeristische websites, in gidsen en in allerlei tips voor bezoekers aan Amsterdam.

Een greep uit de pers en pr

Digitale media

[Fashionunited;](#)

[Couturekrant;](#)

[Textilia;](#)

[Digitale Kunstkrant en](#)

[Modetentoonstellingen in Nederland | Fashionchick.](#)

Kranten en bladen

Parool, 23 januari, Laurens Knoop;

Noord Nederland Dagblad, 10 maart, Niet eerder vertoonde 19de eeuwse mode;

Parool 30 maart, in het kwadraat;

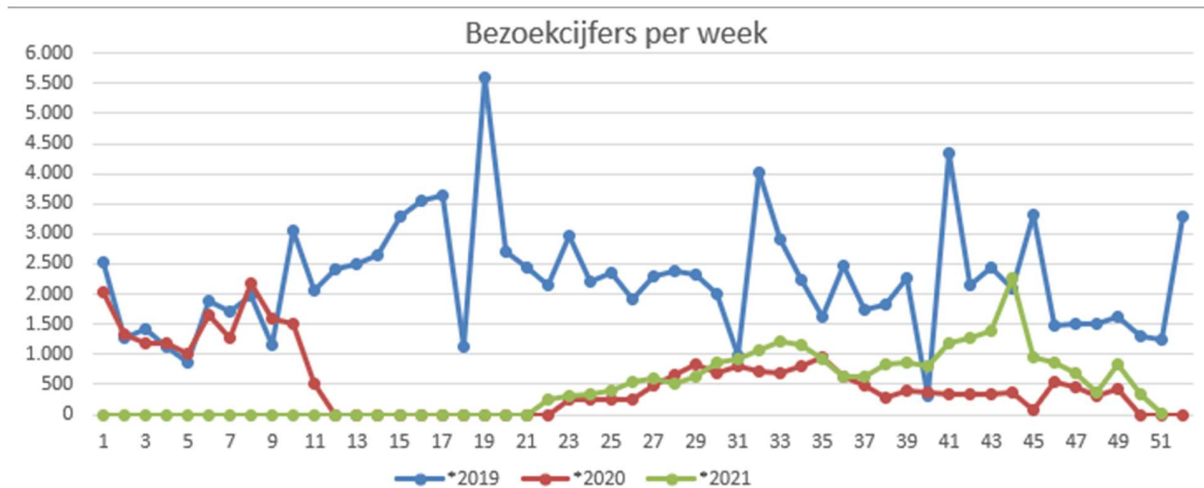
Libelle, april Mode uit het Rijksmuseum;

Telegraaf, 19 juni, Kerkmode en

Uitkrant, nummer 56, Mode uit het Rijks.

7. Bezoekers

In 2021 bezochten 24.059 bezoekers Museum Ons' Lieve Heer op Solder, een lichte daling ten aanzien van 2020.

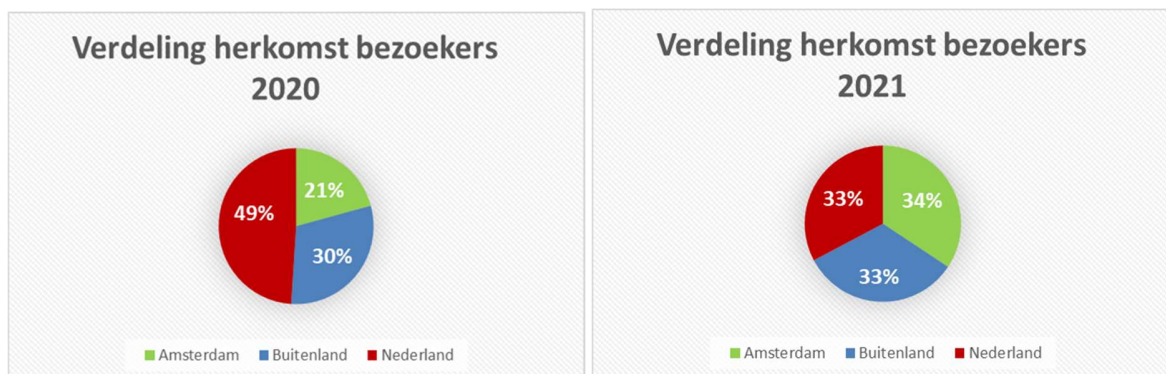

2019: 116.216 bezoekers

2020: 28.232 bezoekers

2021: 24.059 bezoekers

Het aantal bezoekers nam sterk af hierdoor veranderde de bezoekerssamenstelling aan het museum. Naar verhouding bezochten vooral bezoekers uit Amsterdam het museum in 2021.

Aangepast bezoek tijdens de corona crisis

De anderhalve meter route, in één richting door het monument bleef heel 2021 in gebruik. Ook de inrichting van de website voor reserveringen en timeslots, online ticket verkoop is in 2021 eigenlijk usance geworden. Gedurende de sluiting van 2021 werden diverse faciliteiten voor bezoekers aangepast aan de corona wensen. Een belangrijk uitgangspunt dat gehanteerd werd is om bezoekers zelfstandiger toegang te verlenen tot het monument. Daartoe werd de audiotour uitgifte aangepast tot een selfservice en plaatsten we een kaartscanner bij de toegangsdeur naar het monument.

Het museum is vanwege corona nog altijd beperkt open. Op maandag is het museum gesloten en op weekdagen gaat het museum een uur eerder dicht.

Toegankelijkheid: museum voor iedereen

Tijdens de corona crisis werden diverse faciliteiten voor bezoekers verbeterd. De audiotouruitgifte bijvoorbeeld werd verbeterd met een nieuw meubel. Deze audiotour krijgen alle bezoekers gratis mee en is beschikbaar in negen talen. In 2021 kwam er een hele nieuwe tour bij met de ontwikkeling van "Samen zie je Meer". Deze tour maakt museumbezoek voor mensen met een visuele beperking mogelijk. Met mensen uit deze specifieke doelgroep werd nagegaan hoe een bezoek aan het huis en de zolderkerk logistiek mogelijk gemaakt kan worden en welke elementen de beleving versterken. Tot ons grote plezier bleek dat het museum al veel sterke punten in huis heeft zoals een maquette die ingezet kan worden. Op verschillende plekken werd collectie toegevoegd speciaal voor deze doelgroep. De lancering zal in het eerste kwartaal van 2022 zijn.

Voor bezoekers voor wie alle trappen een belemmering vormen werd de CoVisit verder vorm gegeven. Deze uitgebreide beeld-bel connectie maakt het mogelijk dat mensen toch samen het museum bezoeken, de ene in het huis met de huiskerk en de ander in het nieuwe huis in de speciale CoVisit booth. Ook deze tool zal in 2022 in gebruik worden genomen.

8. Organisatie

Tijdens de langdurige sluiting houden medewerkers contact via een maandelijkse meeting in Teams waarin de directeur iedereen informeert en medewerkers elkaar vertellen waar ze aan werken. Het grootste deel van de taken kan door medewerkers thuis uitgevoerd worden. Er werd ook zo efficiënt mogelijk gebruik gemaakt van deze periode om onderhoud te plegen en faciliteiten te updaten.

Reorganisatie

Het team van Museum Ons' Lieve Heer op Solder onderging in 2020 een reorganisatie waarbij zogenaamde containerfuncties kwamen te vervallen. De nieuwe functies behelzen vooral de operationele kant van de organisatie. Aangezien het museum tot en met 5 juni gesloten was, kwam het invullen van vacatures pas in de zomer tot stand.

Ook het nieuwe vrijwilligersbeleid, waarin vrijwilligers bezoekers ontvangen en van informatie voorzien, kon vanaf de zomer van start gaan en zal in 2022 verder ontwikkelen. Eind 2021 telde het team 14 vrijwilligers die ongeveer een halve dag per week ondersteunen. Eind 2019 telde het museum 25 medewerkers in loondienst, 18 FTE, eind 2021 is dit aantal 17 medewerkers, 13,5 FTE.

Code fair practice, code culturele diversiteit

Deze codes worden gehanteerd en nagestreefd. In de code Fair Practice staan gelijke kansen en een eerlijke beloning centraal. In 2016 heeft Museum Ons' Lieve Heer op Solder de overstap gemaakt van een eigen personeelshandboek naar de cao voor rijksmusea. Deze cao wordt gevolgd op alle punten, behalve voor de pensioenregeling. Het museum heeft een andere pensioenverzekering. In de organisatieopbouw wordt het functiehandboek van de Nederlandse Museumvereniging gehanteerd om competenties te bepalen evenals de bijbehorende inschaling. Ondanks de financiële krapte is besloten de inflatiecorrectie vanuit de cao voor 2021 toe te passen.

Het museum is actief in de doelstelling een afspiegeling te zijn van de samenleving. In de werving en selectie houden we daar met nadruk rekening mee. Dit wordt als belangrijk voor de aard van onze programmering bevonden die gericht zijn op het grotere thema "de leefbare stad". Vanuit presentaties,

programming en educatie is ons onderwerp de religieus diverse stad. Onze doelstelling is een bijdrage te leveren aan een samenleving waarin meer begrip is voor elkaar. Hierin willen wij zelf graag het goede voorbeeld geven. De samenstelling maar ook de cultuur van onze eigen organisatie maakt daar deel vanuit. We streven naar een open en gastvrije organisatie en houden rekening met zoveel mogelijk aspecten van het diversiteitspectrum.

Talent-ontwikkeling

In 2021 werd in het team collectie een nieuwe functie gecreëerd voor jonge assistent conservator en er werd een nieuwe conservator Monument en Maatschappij aangesteld. Vanuit deze functies krijgen nieuwe mensen de kans om zich te ontwikkelen binnen de erfgoedsector. De conservator Monument en Maatschappij kond worden aangesteld vanuit de regeling van het Mondriaanfonds om erfgoedtalent een kans te geven. De nieuwe conservatoren ondersteunen de ambities om wetenschappelijk onderzoek mogelijk te maken en is essentieel voor het behoud en de ontsluiting van het huis en de huiskerk. In februari 2021 promoveerde de hoofdconservator mevr. dr. H. Pool aan de Universiteit van Amsterdam met een onderzoek naar de 19^e-eeuwse collectie van het Bijbels Museum. Zij zet zowel de door haar ontwikkelde kennis als de nieuwe onderzoeksmethodiek naar collecties in voor de herwaardering van de collectie van Museum Ons' Lieve Heer op Solder. In augustus was zij mede-organisator van en spreker tijdens de Summerschool en in november tweemaal spreker tijdens de internationale conferentie van het Nederlands Genootschap voor Godsdienstwetenschap. Daarnaast begeleidt zij stagiaires van de VU en de Universiteit van Utrecht en de Fellow-in Residence van het Amsterdam Center for the History and Heritage of Protestantism, die onderzoek doet naar de collectie Jesuitica van het museum.

Ook in het team educatie werd een nieuwe functie gecreëerd die van Medewerker Talentontwikkeling. Vanuit deze functie wordt de jongerencommunity Voices of Tolerance structureel ondersteund. In 2021 kregen drie MBO studenten een stageplaats in het modeatelier en er was een stageplaats bij marketing en communicatie.

9. Samenwerking en partners

Zonder samenwerking zouden onze projecten niet van de grond komen. In 2021 is met veel partners samengewerkt. Culturele diversiteit in de breedste zin van het woord, speelt daarbij een belangrijke rol. Een greep uit programma's en activiteiten:

Educatie en onderzoek

Voor de educatieve programma's werd samengewerkt in de Gebedshuizentour met het Joods Cultureel kwartier, de Fatih moskee, de Boeddhistische He Hua Tempel en de Oude Kerk.

Voices of Tolerance is een netwerk van scholen, workshopdocenten, culturele instellingen en kunstenaars. Samenwerking met Mocca, Pilot Cultuurcoaches, gemeente Amsterdam.

Voor de Alliantie kwam een samenwerking tot stand met het ROC Amsterdam en start-up Cruël.

De internationale Summerschool kwam tot stand in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, De Vrije Universiteit, De Reinwardt Academie, De Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed, Museum het Catharijne Convent.

Het meerjaren project Religieus Erfgoed Amsterdam op de kaart is een partnership met de Vrije Universiteit. Samenwerking met De Reinwardt Academie, De Waalse Kerk, de Nicolaaskerk en particulieren.

Collectie en presentatie

Samenwerking met Rijksmuseum, Amsterdam Museum, Het Mauritshuis, Museum Catharijneconvent, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Bibliotheek van de Vrije Universiteit, De Nicolaasbasiliek, De Oude Kerk, Amsterdam Center for the History and Heritage of Protestantism, Protestantse Kerk Amsterdam, Waalse Kerk, Netwerk Religieus Erfgoed Nederland, RUG, Reinwardt Academie, Luther Museum.

Activiteiten en programmering

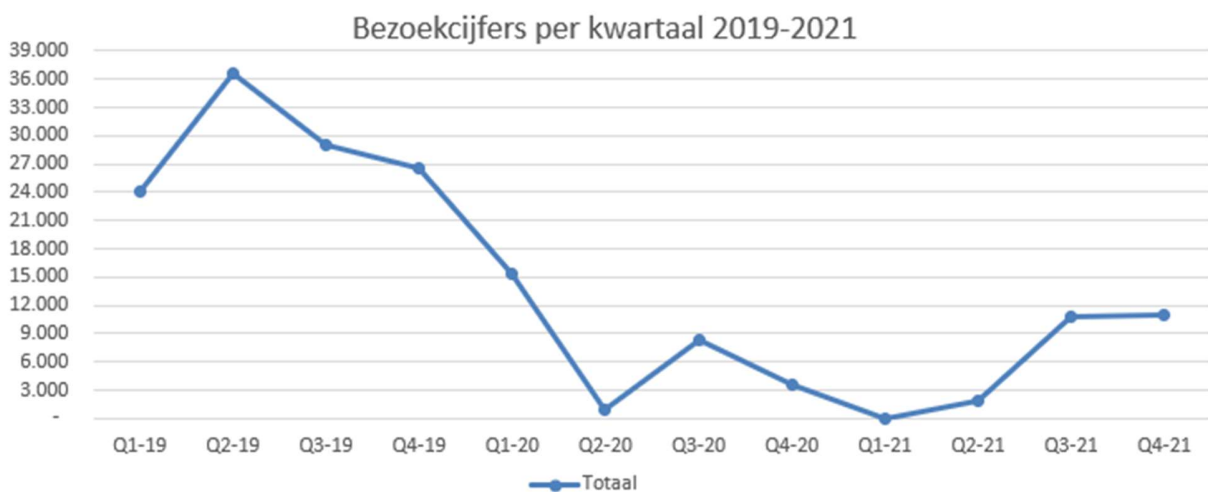
Comité Kunstenaarsmissen, Op Wallendagen, Gemeente Amsterdam stadsdeel centrum, Green Light District.

Internationale samenwerking

Sinds een aantal jaren is Museum Ons' Lieve Heer op Solder lid van het internationale netwerk Coalition Sites of Conscience. Dit netwerk in opbouw, verbindt internationaal bijzondere locaties van erfgoed met een sterke betekenis op het gebied van mensenrechten. De activiteiten speelden zich dit jaar vooral online af. Wij verzorgden een online college over *Religious Diversity*.

10. Bedrijfsvoering

Nadat het museum in het eerste coronajaar een enorm verlies heeft geleden van bijna € 240.000, waardoor de algemene reserve met 60% is afgenomen, noteert de stichting in het tweede coronajaar een kleine plus van € 15.000. In feite bedraagt het verlies dat de stichting door de coronacrisis opvangt uit eigen middelen € 225.000,- Door de sluiting van het museum als gevolg van de landelijke coronamaatregelen zijn de publiek gerelateerde inkomsten fors gedaald. Door de extreme en steeds veranderde omstandigheden in 2021 heeft het museum haar deuren pas op 5 juni 2021 mogen openen en vlak voor de belangrijke Kerstperiode kondigde zich een nieuwe lockdown aan. Sinds de eerste lockdown is het gemiddeld aantal bezoekers per kwartaal ruim 5.000, daar waar het museum voor corona bijna 30.000 bezoekers op kwartaalbasis ontving.

In 2021 zijn de publieksinkomsten met bijna € 50.000 verder teruggelopen vergeleken met 2020. Het café is heel 2021 dicht geweest. Alles bij elkaar opgeteld bijna € 70.000 minder inkomsten uit eigen onderneming vergeleken met 2020. Door een hogere besteding per bezoeker in de museumwinkel en meer opbrengsten uit educatie en rondleidingen zijn de publieksinkomsten ongeveer € 25.000 achtergebleven op de begroting.

Het museum is erin geslaagd om te bezuinigen op budgetten en kosten en door andere inkomsten te zoeken. Er waren extra inkomsten uit projectaanvragen voor educatie en collectie voor een bedrag van in totaal € 116.000 en we ontvingen een sponsorbijdrage van Nieuw Leven van € 5.000.

De generieke coronacompensatie maatregelen van de overheid hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het kunnen blijven betalen van de loonkosten en vaste lasten. De sector specifieke steun via het Mondriaanfonds voor gedeerde inkomsten, een bedrag van € 100.000 hebben we gebruikt in 2021 om tekorten op te vangen. Daarnaast heeft de Gemeente Amsterdam noodsteun verleend ten bedrage van € 107.766. De Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) bedraagt ruim € 250.000 en de loonkostensubsidies hebben gezorgd voor een compensatie van bijna € 150.000.

Risico analyse

In de afgelopen jaren is regelmatig nagedacht over verschillende risico's. Het grootste risico voor ons museum is verlies van het hoofdobject, het monument met de zolderkerk. Om dit object veilig te stellen is in 2018 een Analyse uitgevoerd door AON waarbij inbraak en brandbeveiliging onder de loep werd genomen. We werken vanuit het principe van optimale preventie om het risico zo laag mogelijk te houden. De punten van beveiliging worden voortdurend gemonitord en het museum laat alle installaties jaarlijks keuren.

Voor beveiliging en toezicht in het museum werden in 2021 alle camera's vervangen. De beeldkwaliteit werd sterk verbeterd. Op twee punten kan in het museum tijdens openingsuren toezicht gehouden worden. Na sluitingstijd kan de externe beveiliging ingeschakeld worden.

Financiële risico's

De coronacrisis zorgde ervoor dat het gesprek over risico's, met name financiële risico's en de verhouding tussen verdienmodellen, subsidie en andere inkomsten, hoog op de agenda kwam.

In 2019 werd gesteld dat de continuïteitsreserve van het museum tenminste 15% van de vaste lasten zou moeten bedragen. Berekend werd dat een bedrag van € 225.000 voldoende was en dat dit bedrag inderdaad aanwezig was om de financiële risico's te dekken. Deze continuïteitsreserve is intact gebleven. De algemene reserve neemt in 2021 toe van € 159.521 naar € 175.323 door het kleine, positieve resultaat. Het niveau van de algemene reserve is nog steeds meer dan gehalveerd vergeleken met 2020.

In 2020 werd, ingegeven door het inkrimpen van de algemene reserve, extra gekeken naar het risico op het gebied van de liquiditeit. Om een liquiditeitstekort op te vangen en een voorziening te hebben om de crisis te overbruggen werd gebruik gemaakt van een leenfaciliteit voor monumenten die aangeboden werd door het ministerie OCW. De Opengestelde Monumentenlening van € 300.000 werd aangevraagd

als buffer voor tegenvallers. De eerste drie jaar hoeft er niet te worden afgelost. De hoop is dat het bedrag niet aangesproken hoeft te worden en in een keer kan worden afgelost.

In 2022 hoopt het museum bij normale omstandigheden 50.000 bezoekers te verwelkomen. Dat zal niet voldoende zijn om een positief resultaat te bewerkstelligen. De verwachting is dat het museum verder inteert op haar noodzakelijke reserves. In 2023 is het mogelijk om zwarte cijfers te schrijven, waarbij het museum zich opmaakt voor de eerste aflossingen van de lening in 2024. Iedere vorm van terugbetaling van steunmaatregelen maakt het geschetste scenario negatiever, zowel in euro's als in termen van financieel risico.

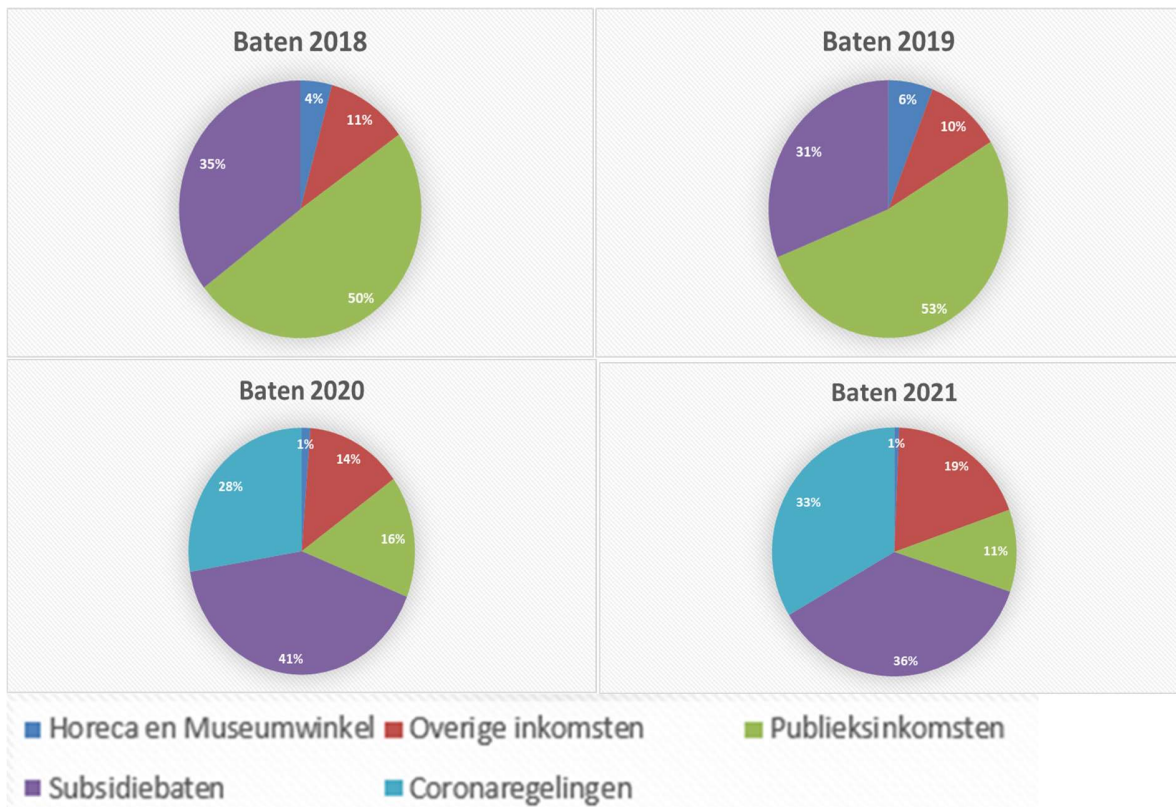
De bedrijfsvoering heeft het afgelopen jaar stappen kunnen zetten op het gebied van bezuinigingen en nieuwe verdienmogelijkheden. Er is dusdanig bezuinigd dat ook bij een lager bezoekersaantal (53.000) een kostendeekkende exploitatie mogelijk wordt.

Ontwikkeling van bronnen van inkomsten

De inkomstenmatrix is heel divers: inkomsten uit kaartverkoop, winkel, museumcafé, rondleidingen, arrangementen, verhuur, projectgelden, donaties, sponsoring. De mix van eigen inkomsten liet in 2021 voor het eerst inkomsten vanuit educatie zien. Verder is er een stijging van inkomsten uit verhuur en een stijging van projectgelden. Vanzelfsprekend kunnen deze het gat in de omzet niet geheel opvangen daarvoor is de terugloop te groot, maar het toont aan dat er wel nieuwe verdienmogelijkheden gevonden zijn. De organisatie is wendbaar gebleken. Inkomsten uit verhuur zullen weer dalen als de bezoekersaantallen toenemen. Het is een eenvoudige rekensom die illustreert dat het rendeert om de kerkzaal te verhuren bij een markt met weinig bezoekers maar niet meer zodra er driehonderd bezoekers per dag komen.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder ontvangt twee meerjaren subsidies: de kunstenplan-subsidie van Amsterdam en de subsidie Instandhouding Monumenten. Hoe ondernemend de organisatie ook is, subsidie is nodig als basis en om vaste lasten te kunnen blijven betalen. Die zijn voor ons museum niet eens zo hoog. Zo is de stichting eigenaar van de museum panden en rust er geen hypotheek op. De exploitatie is niet belast met huur, ook niet voor de kantoren en winkelopslag, alles is inmiddels eigen bezit. Huur wordt alleen betaald aan het Amsterdam Museum voor het collectiedepot. De komende jaren zullen wij meer zekerheid voor de subsidie aankaarten bij de gemeente en daarbij verwijzen naar de situatie op landelijk niveau voor erfgoed beherende instellingen en de erfgoedwet.

Er wordt in adviezen geopperd dat aan de huidige kunstenplanperiode twee jaren worden toegevoegd omdat instellingen ook twee jaar niet optimaal hebben kunnen werken. Dat zou de financiële risico's voor de komende post corona jaren flink verkleinen en meer zekerheid bieden tot en met 2027.

(*) Subsidiebaten t/m 2020: AFK, vanaf 2021: Gemeente Amsterdam

In 2021 ziet de verdeling van inkomsten er anders uit. Door de pandemie bedraagt het aandeel van corona-gerelateerde subsidies in 2021 33%. Door inzet van extra fondsenwerving slaagde de organisatie erin projectsubsidies te vinden waardoor overige inkomsten toenemen tot 20% van de inkomsten in 2021. De horeca bleef heel 2021 gesloten omdat er te weinig bezoekers zijn voor een rendabele openstelling.

11. Meerjaren onderhoud

De zorg voor het bijzondere historische huis met de zolderkerk is een kerntaak van de Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder. In 1888 werden de panden aangekocht en ingericht als museum. Het is de enige zolderkerk die ongeschonden bewaard is gebleven. Nergens kan de situatie uit de zeventiende eeuw zo goed beleefd worden als in dit Rijksmonument. Behoud voor toekomstige generaties én het monument opstellen voor publiek vergt een grote inspanning op het gebied van onderhoud en restauratie. Daarom wordt jaarlijks een inspectie aan het monument uitgevoerd door monumentenwacht en de interieurwacht waardoor aandachtspunten altijd goed gemonitord worden. Het pand werd in 2010 opnieuw gefundeerd in het proces werd ook het interieur gerestaureerd waarbij alle bekabeling opnieuw werd aangelegd. Dit proces dat het museum toekomstbestendig maakte werd in 2015 afgerond. Jaarlijks voert monumentenwacht en de interieurwacht een inspectie uit in het monument. De actiepunten worden opgevolgd door het team facilitaire zaken. De panden voldoen aan de eis van niveau 3, NEN 2767, dat wil zeggen een voldoende staat van onderhoud.

Sinds 2020 beschikt het museum met de aanstelling van een nieuwe medewerker over versterkte deskundigheid in het eigen team waardoor onderhoud en monitoring beter geborgd is.

In 2019 is een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld met als doel een update naar de situatie van twee hoofd gebouwen en een klein monumentaal kantoor. Onderhoud aan het entreegebouw is toegevoegd. Dit gebouw heeft een staat van nieuwbouw en had al een eigen onderhoudsplan dat voornamelijk onderhoud betreft op het gebied van technische installaties.

In 2021 werden vooral voorbereidingen getroffen voor diverse grotere onderdelen uit het MJOP aan de buitenzijde van het monument zoals schilderwerk en herstel van houtwerk van de luiken. Samen met vernieuwing van dakpannen zal dit werk tegelijkertijd uitgevoerd worden om werkplaats kosten te combineren. In 2021 werden geen gelden onttrokken aan de voorziening groot onderhoud maar wordt een extra dotatie gedaan om in 2022 meerdere werkzaamheden uit het MJOP te combineren. De voorziening is toereikend om deze werkzaamheden uit te voeren. Door de coronacrisis is er schaarste ontstaan op het gebied van materialen en menskracht. Gepland is om na de zomer 2022 te kunnen starten.

	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Voorziening groot onderhoud (7)		
Stand per 1 januari	316.485	309.858
Bij: dotatie	166.037	72.836
Af: onttrekkingen	<u>0</u>	<u>66.209</u>
	482.522	316.485

In 2021 werd veel technisch onderhoud uitgevoerd aan facilitaire voorzieningen zo werden de schermen voor narrowcasting vervangen, beamers voor de introductiefilm en de besturing van de historische verlichtingssystemen. Er kwam een nieuwe uitgifte voor audiotours en een zelfscan voor tickets bij de toegangsdeur naar het monument.

Er wordt een reservering gemaakt om aanpassingen in de voorzieningen in het nieuwe gebouw te onderzoeken met als ambitie de exploitatie te verbeteren. Daarbij zou het museumcafé naar de begane grond verhuizen en de eerste verdieping zal worden toegevoegd als expositieruimte die dan, in combinatie met de tweede etage wordt verdubbeld. Hiermee wil het museum meer herhaalbezoek genereren bij een binnenlands publiek.

Duurzaamheid

Om in te spelen op klimaatveranderingen en verhoogde energieprijzen neemt het museum deel aan een pilot vanuit de gemeente "Groene Grachten". In dit project zal worden bekeken en onderzocht op welke manier historische huizen verduurzaamd kunnen worden zonder schade aan de interieurs te veroorzaken. Gedacht wordt aan vloerverwarming in de kerkzaal. Dit zou een substantiële besparing op de energiekosten kunnen gaan opleveren. In 2022 wordt dit traject verder ingezet.

12. Vooruitblik op 2022

In 2022 willen we ons met programmering en in communicatie richten op de Amsterdammer en de bezoeker uit eigen land. We vinden het essentieel om juist aan deze bezoekers de bijzondere maar vaak onbekende geschiedenis van Museum Ons' Lieve Heer op Solder te vertellen. Daarin willen we verandering brengen door aansluiting te zoeken met landelijke netwerken zoals bijvoorbeeld het netwerk van de Canon van Nederland. Het verzoek zal zijn om de huiskerk op te nemen in de Canon. De website van de Canon van Nederland wordt door een breed publiek bekeken en er zijn tips voor historische plekken die bezocht kunnen worden. In deze lijn zal het gesprek met diverse partijen ingezet worden. Dit gaat hand in hand met het onder de aandacht brengen van de urgentie om het erfgoed van Museum Ons' Lieve Heer op Solder veilig te stellen. De huiskerk zou ons inziens opgenomen moeten worden in de collectie Nederland die de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed noteert en in hun registers. Met de vertegenwoordigers in Amsterdam zal het gesprek gaan over de wijze waarop Amsterdam het erfgoed dat het herbergt kan ondersteunen.

Het onderzoek naar onze bijzondere collectie draagt bij aan de onderbouwing van het belang van Museum Ons' Lieve Heer op Solder. 2022 Wordt het jaar waarin het project Religieus Erfgoed op de Kaart echt naar buiten zal treden. Langzaam maar zeker groeit het aantal deelnemers aan dit grootstedelijke project. In mei zal een nieuw atelier geopend worden waarin studenten van de Vrije Universiteit, de Reinwardt Academie en vrijwilligers uit erfgoedinstellingen onderzoek doen naar collectie. Er zal een eerste versie van de digitale kaart te zien zijn zodat bezoekers al een beetje kunnen proeven waaraan gewerkt wordt. De verschillende onderzoeksgroepen gaan nieuwe verhalen vertellen die religieus erfgoed onder het stof vandaan halen. We voorzien een zwaan-kleef-aan effect dat eind 2021 al een zichtbaar werd.

Naar alle waarschijnlijkheid exposeren we rondom de zomer hele bijzondere bruiklenen; de befaamde Mirakeldoeken die geschilderd werden door Jacob Cornelisz. van Oostsaenen (1475-1533) voor de verdwenen Amsterdamse Heilige Stede. Deze kwetsbare doeken behoren tot de originele inventaris van de kapel waaraan Amsterdam grote bekendheid ontleende in de middeleeuwen. Duizenden pelgrims kwamen jaarlijks naar Amsterdam om de Heilige Stede te bezoeken. De Mirakeldoeken zijn niet vaak te zien en we kijken er dan ook naar uit deze bijzondere stukken te kunnen tonen.

We bouwen door aan de ingezette koers waarbij de religieus diverse stad het centrale onderwerp vormt. Binnen dit onderwerp zoeken we met partijen uit de samenleving naar verbanden om zo cohesie tussen erfgoed en de hedendaagse samenleving te bewerkstelligen.

Het afgelopen jaar werd uit onderzoek naar nationaal museumbezoek duidelijk dat publiek in de zomermaanden graag tentoonstellingen bezocht. Dit hebben wij ook ervaren met de tentoonstelling Mode uit het Rijksmuseum in huis. De tentoonstellingsruimte in het nieuwe deel van het museum is gevestigd op de tweede verdieping. Een idee dat in 2019 ontstaan is om te onderzoeken of het museumcafé verplaatst zou kunnen worden naar de begane grond en de eerste etage toe te voegen aan de expositieruimte. Dit zou het museum in staat stellen om grotere exposities te organiseren hetgeen meer herhaalbezoek zal opleveren. In 2022 zullen we de mogelijkheden hiertoe onderzoeken en verder uitwerken. Een verbeterde propositie ten aanzien van de Nederlandse bezoeker zou het museum een evenwichtiger publiekssamenstelling opleveren en de beoogde nieuwe balans op het gebied van publiek en inkomsten realiseren.

13. Begroting 2022

Staat van baten en lasten		Begroting 2022
BATEN		€
Publieksinkomsten		474.000
Subsidie Gemeente		621.157
Overige inkomsten		188.350
Totaal baten		1.283.507
LASTEN		
Personeelskosten		941.825
Huisvestingskosten		265.773
Algemene kosten		110.300
Collectiekosten		61.927
Marketingkosten		20.500
Educatiekosten		61.000
Totaal lasten		1.461.325
Bedrijfsresultaat		-177.818
Financiële baten en lasten		7.545
Resultaat		-185.363

Amsterdam, 19 mei 2022
Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder

Mw. drs. B.S.H.H. Büchner, directeur-bestuurder
(origineel exemplaar is getekend)

Verlag van de raad van toezicht & Governance Code Cultuur

In 2018 is Museum Ons' Lieve Heer op Solder van een bestuur overgegaan naar een raad van toezicht en een directeur bestuurder. In 2019 zijn nieuwe leden geworven voor de raad van toezicht. De code culturele diversiteit is gehanteerd bij de samenstelling van de raad van toezicht. De raad van toezicht is actief betrokken bij de bewaking van de Governance Code Cultuur. Nevenfuncties worden ieder jaar besproken en in kaart gebracht om belangenverstremgeling te voorkomen. De zittingsperiode voor leden van de raad van toezicht bedraagt maximaal twee perioden van vier jaar.

De raad van toezicht vergaderde in 2021 op, 18 februari, 6 mei, 9 september en 9 december en nam voorafgaand aan de vergadering van 9 september tijd voor de jaarlijkse zelfevaluatie. De voorzitter en de bestuurder overleggen maandelijks over de lopende zaken.

De raad kijkt op 2021 terug als het tweede jaar dat getekend wordt door de corona crisis. Deze crisis maakte dat het museum in 2020 een fors verlies uit eigen vermogen moest opvangen. Met name tijdens de eerste maanden van 2021 waren er nog grote zorgen omtrent de inkomsten voor het museum. Er was nog weinig zicht op de steunmaatregelen en hoe deze zouden uitpakken voor de exploitatie van Museum Ons' Lieve Heer op Solder. Aan de bestuurder werd de opdracht gegeven om op zoek te gaan naar additionele inkomsten en zoveel mogelijk zekerheden. In dat kader werd besloten om gebruik te gaan maken van de mogelijkheid Lening Opengestelde Monumenten die vanuit het ministerie OCW werd aangeboden aan de sector. Een lening met een heel laag risico en soepele voorwaarden met betrekking tot de aflossing. Deze lening wordt gezien als vangnet onder een onzekere toekomst en zal alleen gebruikt worden als dit echt noodzakelijk is.

Aan het eind van 2021 wordt duidelijk dat de overheid bedrijven ondersteunt met regelingen die de kosten ten tijde van sluiting opvangen. De tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) worden allen gebruikt. Daarnaast was de raad verheugd dat het museum geld toegekend kreeg uit het noodfonds van de gemeente Amsterdam. Deze financiering draagt eraan bij dat de kansen voor het museum om de corona crisis te boven te komen vergroot worden.

De raad dacht mee met de bestuurder en het management team over de lange termijn visie. Daartoe werd een inhoudelijke sessie georganiseerd in het museumdepot. Een externe adviseur bracht een aangescherpte toekomstvisie naar voren die met de bestuurder uitgewerkt werd. Hiermee kan het team aan de slag om nieuwe wendingen en verdieping aan het beleidsplan te geven. Het ontwikkelen van digitale producten maakt daar onderdeel van uit. Deze zullen bestaand aanbod niet vervangen, worden gezien als additioneel. Het advies was om de eigenheid van het museum nog nadrukkelijker in te zetten en te ontwikkelen. De raad van toezicht kon zich goed vinden in deze strategie. De raad bezocht het depot en vond het inspirerend de collectie te bekijken. Diverse objecten zullen de komende jaren in het museum te zien zijn in het kader van het onderzoek Religieus Erfgoed Amsterdam op de kaart. De raad is het eens met de visie dat dit erfgoed veel bijzondere verhalen kan ontsluiten en volgt de progressie met grote belangstelling.

Ondanks de corona crisis en de zorgen die deze met zich mee blijft brengen, ziet de raad van toezicht dat de bestuurder en het team er in slagen in te spelen op de nieuwe situatie en dat de inhoudelijke programma's van toegevoegde waarde zijn. De hoop is dat in 2022 bezoekers in wat grote getalen terugkeren en er wat meer zekerheid komt in de financiering van bijzonder erfgoed zoals Museum Ons' Lieve Heer op Solder.

Bezoldiging bestuur en Raad van Toezicht

Conform de vrijstelling van BW 2:383 (RJ 640.413) is de bezoldiging bestuurders achterwege gelaten omdat de opgave herleid kan worden tot één enkele natuurlijke persoon.

De Raad van Toezicht leden ontvangen geen bezoldiging. Kosten die ten behoeve van het uitoefenen van de functie zijn gemaakt, kunnen op declaratiebasis worden vergoed.

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Max Meijer – venoot TiMe Amsterdam

Toeziethouder sinds 1 oktober 2014

Eric Holterhues – directeur-bestuurder Oikocredit Nederland

Toeziethouder / voorzitter sinds 1 januari 2017

- Lid van de Raad van Toezicht van de Gerrit Rietveld Academie tevens voorzitter van de auditcommissie
- Lid van het bestuur van de Nieuwe Beurskoers
- Lid van de Financial Committee van de Nederlandse en Vlaamse Regio van de Jezuïeten
- Lid van de Adviesraad van Tijdschrift Boekman

Diederik Slot – Country Director Netherlands Porticus CV

Toeziethouder sinds 1 januari 2017

- Lid van de Raad van Toezicht van het Psoriasis Behandelcentrum Midden Nederland
- Lid bestuur Porticus België
- Lid bestuur Stichting het R.C. Maagdenhuis
- Lid bestuur Stichting Gerben Seinen (vanaf april 2022)

Evita Fleur Stoop – CMO & Digital Sales leader Northern Europe

Toeziethouder sinds 1 maart 2018

Sevil Karadag – Attorney at Law / Owner Karadag Advocatuur

Toeziethouder sinds 1 maart 2018

Amsterdam, 19 mei 2022

Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder

Dhr. drs. F.J.W. Holterhues
(origineel exemplaar is getekend)

Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder

te Amsterdam

Financieel jaarverslag 2021

Geconsolideerde Jaarrekening 2021

Geconsolideerde Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Materiele vaste activa (1)		
Oudezijds Vbw 40, Oude Huis	1	1
Heintje Hoeksteeg 26	1	1
Oudezijds Vbw 38, Nieuwe Huis	1	1
Heintje Hoeksteeg 23, depot	1	1
Inventaris	28 980	25 243
	<hr/>	<hr/>
	28 984	25 247
	<hr/>	<hr/>
Voorraden (2)	82 298	86 813
Vorderingen en overlopende activa		
Te vorderen bedragen (3)	134 491	93 154
Omzetbelasting	9 597	10 555
Vooruitbetaalde bedragen (4)	37 661	41 753
	<hr/>	<hr/>
	181 749	145 462
	<hr/>	<hr/>
Liquide middelen		
Spaarrekening	960 700	660 700
Betaalrekeningen	488 578	205 237
Overige liquide middelen	3 934	4 513
	<hr/>	<hr/>
	1 453 212	870 450
	<hr/>	<hr/>
	1 746 243	1 127 972
	<hr/>	<hr/>

PASSIVA	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve (5)	175 323	159 521
Bestemmingsreserve Continuïteit	225 000	225 000
Bestemmingsreserve Kunstaankopen (6)	25 000	25 000
Bestemmingsreserve VoT	0	0
	<hr/>	<hr/>
Vermogen	425 323	409 521
	<hr/>	<hr/>
Voorziening groot onderhoud (7)	482 522	316 485
	<hr/>	<hr/>
Langlopende schulden	304 475	0
	<hr/>	<hr/>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	77 883	25 828
Loonbelasting	41 263	61 564
Te betalen posten (8)	206 939	57 590
Te betalen personeelskosten (9)	55 960	43 734
Vooruitontvangen bedragen (10)	151 878	213 251
	<hr/>	<hr/>
	533 923	401 966
	<hr/>	<hr/>
	1 746 243	1 127 972
	<hr/>	<hr/>

Geconsolideerde Staat van baten en lasten 2021

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
BATEN			
Inkomsten (11)	787.455	981.280	539.623
Subsidies	<u>615.007</u>	<u>615.007</u>	<u>604.727</u>
Totaal baten	<u>1.402.462</u>	<u>1.596.287</u>	<u>1.144.350</u>
LASTEN			
Personeelskosten (12)	919.001	908.130	831.464
Afschrijvingen	7.400	7.432	7.200
Huisvestingskosten (13)	245.505	329.265	235.234
Marketing (14)	15.600	49.370	24.277
Algemene kosten (15)	94.073	181.132	120.891
Collectiekosten (16)	38.000	61.448	81.461
Educatie en activiteiten (17)	<u>81.327</u>	<u>35.083</u>	<u>79.479</u>
Som der bedrijfskosten	<u>1.400.906</u>	<u>1.571.859</u>	<u>1.380.006</u>
Bedrijfsresultaat	1.556	24.427	-235.656
Financiële baten en lasten	<u>6.297</u>	<u>8.626</u>	<u>3.323</u>
Resultaat	<u>-4.741</u>	<u>15.802</u>	<u>-238.979</u>
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsreserve	-	-	-
Mutatie algemene reserve	<u>-4.741</u>	<u>15.802</u>	<u>-238.979</u>
Resultaat	<u>-4.741</u>	<u>15.802</u>	<u>-238.979</u>

Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder is voor onbepaalde tijd opgericht bij notariële akte per 1 juni 1887. De statuten zijn op 14 juni 2018 gewijzigd bij notariële akte. De Stichting KvK-nummer: 41197718 is een organisatie zonder winstoogmerk en is statutair en feitelijk gevestigd in Amsterdam.

De doelstelling van de Stichting is volgens artikel 3 van de op 14 juni 2018 gewijzigde statuten:

1. De stichting heeft ten doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van zaken, welke betrekking hebben op het leven van Katholiek Amsterdam in het verleden, in het bijzonder het instand (doen) houden van het historische pand aan de Oudezijds Voorburgwal 40 en Heintje Hoekssteeg 26 en 28 te Amsterdam en van de daarin aanwezige schuilkerk; voorts het aldaar organiseren van uitvoeringen en tentoonstellingen, welke passen in het kader van het museum; het bestuur is bevoegd ook andere zaken van religieuze kunst uit het verleden voor de stichting te verkrijgen en het bestuderen van een en ander te bevorderen.
2. Zolang de stichting bestaat, zal zij ervoor zorg dragen dat voornoemd pand zoveel mogelijk onveranderd en ongeschonden bewaard blijft als een gedenkteken van de katholieke historie van Amsterdam.
3. De bestuursleden van de stichting vormen het bestuur van de te Amsterdam gevestigde stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder, voornoemd. De leden van de raad vormen tevens de raad van de te Amsterdam gevestigde, stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder, voornoemd.

Mission Statement van Museum Ons' Lieve Heer op Solder:

- het levend houden van het cultureel en religieus erfgoed van katholiek Amsterdam vanaf de 17de eeuw door middel van het actief beheren van het gebouw Oudezijds Voorburgwal 38 en 40 / Heintje Hoekssteeg 28 en met name de daarin aanwezige zolderkerk en de daaraan gekoppelde collectie voorwerpen van kunst en kunstnijverheid, en
- een gastvrije en inspirerende ontmoetingsplek zijn waar bezoekers kennis kunnen nemen van de universele waarden waar het museum voor staat en waar bezoekers ervaringen en kennis kunnen delen.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder wil dit bereiken door:

- het optimaal toegankelijk maken en houden (fysiek en inhoudelijk) van het gebouw met de daarin aanwezige zolderkerk;
- het bewaren, presenteren en verzamelen van relevante kunstvoorwerpen, rituelen, verhalen en gebruiken;
- het onderhouden en zoeken van de dialoog met de katholieke wereld, het algemene publiek, educatieve instellingen en de buurt om hen actief te betrekken bij het museum en zijn missie;
- het organiseren van tentoonstellingen en andere activiteiten, en
- het doen van wetenschappelijk onderzoek.

Algemene grondslagen voor het opstellen van het financieel verslag

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Consolidatiekring en geen enkelvoudige jaarrekening opgesteld

De groepsjaarrekening omvat naast de financiële gegevens van Stichting Ons' Lieve Heer op Solder ook die van Stichting Amstelkring, aangezien in de statuten van 14 juni 2018 van Stichting Amstelkring de volgende artikelen zijn opgenomen:

- Artikel 6 lid 1: Het bestuur bestaat uit het bestuur van de te Amsterdam gevestigde stichting thans genaamd Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder.
- Artikel 9 lid 2: De raad bestaat uit de raad van de eveneens te Amsterdam gevestigde stichting thans genaamd Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder.
- Artikel 14 lid 2: De vereffening geschied door het bestuur. Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting wordt uitgekeerd aan een door het bestuur na goedkeuring van de raad bij het besluit van ontbinding aan te wijzen algemeen nut beogende instelling met soortgelijke doelstelling, met dien verstande dat de in artikel 3 bedoelde panden dienen te worden overgedragen aan de stichting, Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder, voornoemd.

De enkelvoudige jaarrekening van Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder is materieel gezien gelijk aan de geconsolideerde jaarrekening, aangezien de museum panden op € 1,- zijn gewaardeerd, totaal dus € 4,-. Het eigen vermogen van de Stichting Amstelkring bedraagt eveneens € 4,- en zijn er geen baten of lasten. Daarom wordt afgezien van de verantwoording van de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Subsidie Kunstenplan 2021-2025

De subsidie van de Gemeente Amsterdam over het boekjaar 2021 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. Deze subsidie is vooruitlopend op de definitieve vaststelling geheel als bate verwerkt.

Grondslagen bepaling omzetverlies voor aanvraag en verantwoording noodsteun gemeente Amsterdam

Het Museum heeft in 2021 een aanvraag gedaan voor noodsteun om de gevolgen van de coronapandemie op te vangen. Met betrekking tot de noodsteun van de gemeente Amsterdam ontbreekt een normenkader voor de toerekening van de kosten. Het museum heeft naar eer en geweten keuzes gemaakt zoals hieronder toegelicht.

Belangrijk voor de omvang van de te verkrijgen steun is de bepaling van het omzetverlies. Voor de aanvraag en verantwoording noodsteun van de gemeente is het omzetverlies als volgt berekend. Tot 5 juni was er een algehele lockdown van kracht en was het museum gesloten voor publiek wat gezorgd heeft voor minimale baten. De werkelijke omzetten vanaf 5 t/m 30 juni in de vorm van kaartverkoop en verhuringen zijn vergeleken met de originele begroting voor 2021 om de omvang van het omzetverlies te bepalen. De gerealiseerde omzet hebben wij uiteraard in mindering gebracht in de verantwoording op het aangegeven omzetverlies. Hierbij hebben wij dit toegerekend over het eerste half jaar. Diezelfde begroting geldt als basis voor aanvraag van de noodsteun. Voor de opvang van het verlies vanuit de reserves zijn wij uitgegaan van 5% weerstandscapaciteit conform deel 3.4 in het verantwoordingsformulier (zie pagina 48).

Grondslagen bepaling minderkosten en extra kosten voor aanvragen en verantwoording noodsteun gemeente Amsterdam

Voor het verkrijgen van de noodsteun van de gemeente Amsterdam zijn ook de minderkosten en de extra kosten voor het opvangen van de gevolgen van de coronapandemie in beeld gebracht. Er is geen sprake van minderkosten, omdat het museum open is geweest voor extra onderhoudswerkzaamheden. Tevens zijn afspraken met leveranciers nagekomen conform contractuele afspraken. Als extra kosten om de gevolgen van de coronapandemie op te vangen zijn die kosten meegenomen die direct verband houden met het voortzetten van de bedrijfsvoering in coronatijd en de noodzakelijke kosten (lees: uitgaven) om het museum voor te bereiden om de situatie na corona.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële Vaste Activa

Panden

De museum panden Oudezijds Voorburgwal 40, Oudezijds Voorburgwal 38, Heintje Hoekssteeg 23 en Heintje Hoekssteeg 26 te Amsterdam zijn eigendom van Stichting Museum Amstelkring. De panden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus afschrijvingen. Ultimo 2015 zijn alle panden volledig afgeschreven en bedraagt de boekwaarde € 1,- voor ieder pand. Voor het groot onderhoud wordt een voorziening gevormd in lijn met het meerjarenonderhoudsplan (MJOP).

Inventaris en kunstverzameling

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De kunstvoorwerpen worden op nihil gewaardeerd.

Overige activa en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn nagenoeg gelijk aan de nominale waarde bij een lage rentestand en korte looptijd. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking tenzij anders toegelicht. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Bestemmingsreserves

Een deel van het eigen vermogen is als bestemmingsreserve afgezonderd en is daarmee niet vrij besteedbaar. De bestemmingsreserve kunstaankopen wordt aangehouden voor de aankoop van nieuwe kunstwerken.

Voorziening Groot Onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren volgens het meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Hierbij wordt rekening gehouden met de indexatie van verwachte kosten.

De voorziening wordt conform de regelgeving opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte kosten. De verdisconteringsvoet voor 2021 bedraagt 1% conform vorig jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Verantwoording van baten en lasten in de Staat van Baten en Lasten vindt in beginsel plaats op het tijdstip waarop zij betrekking hebben. Het exploitatiesaldo wordt bepaald als het verschil tussen de baten, toe te rekenen aan de desbetreffende periode, en lasten, op grond van historische kostprijzen, tenzij anders is vermeld. Verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn.

Baten

De inkomsten uit exploitatie betreffen de entreegelden, verhuur ruimten, exploitatie onroerend goed en overige inkomsten onder aftrek van over de inkomsten geheven belastingen.

De subsidies hebben betrekking op de jaarlijkse exploitatiesubsidie van de Gemeente Amsterdam, alsmede overige incidentele subsidies. Subsidies met betrekking tot tentoonstellingen worden opgenomen onder de projectsubsidies en overige inkomsten.

Lasten

De kosten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben ongeacht of zij tot uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid.

Pensioen

Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder een verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij Zwitserleven, handelsnaam van SRLEV N.V., statutair gevestigd in Nederland te Alkmaar. Het ouderdomspensioen is een beleggingsverzekering op basis van het jaarlijks pensioengevend salaris. De werknemer betaalt een eigen bijdrage, per maand in te houden op het brutoloon. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan toekomstige premies.

Toelichting op de geconsolideerde balans 2021

Activa

	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Materiële vaste activa (1)		
Pand		
Oudezijds Vbw 40, Oude Huis	1	1
Heintje Hoeksteeg 26	1	1
Oudezijds Vbw 38, Nieuwe Huis	1	1
Heintje Hoekssteeg 23, depot	<u>1</u>	<u>1</u>
	4	4

Alle panden zijn ultimo 2015 afgeschreven en op € 1 per pand gewaardeerd. Volgens de WOZ beschikking bedraagt de waarde van de museumpanden per 01-01-2020 circa € 1.777.000.

Afschrijvingen	€	Balans	Aankopen	Verkopen	Afschrijving	€	Afschrijving	Balans
		01.01.21			cumulatief		2021	31.12.21
Gebouwen		4	0	0	0		0	4
Inventaris		21.259	2.339	0	9.367		3.095	20.503
Automatisering		<u>3.984</u>	<u>8.830</u>	<u>0</u>	<u>11.441</u>		<u>4.337</u>	<u>8.477</u>
		25.247	11.169	0	20.808		7.432	28.984

De aangeschafte inventaris wordt sinds 2018 geactiveerd. De inventaris wordt in 10 jaar afgeschreven. De automatiseringskosten in 3 jaar.

	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Vorraden (2)		
Inkoopwaarde winkelvoorraad	77.350	81.600
MJK	<u>4.948</u>	<u>5.213</u>
	82.298	86.813

Er is geen voorziening incurante voorraad opgenomen, omdat de voorraaditems tijdloos zijn.

	31 december 2021	31 december 2020
Te vorderen bedragen (3)		
Debiteuren	14 832	7 703
MJK	6 271	10 527
Online tickets	5 913	0
Projectsubsidies	32 075	1 465
TVL	74 891	17 189
NOW 2020	509	56 270
	<hr/>	<hr/>
	134 491	93 154

	31 december 2021	31 december 2020
Vooruitbetaalde bedragen (4)		
Opstalverzekering	18 488	16 887
Kostbaarhedenverzekering	2 454	2 214
Pensioenpremie	5 316	9 415
Overig	11 403	13 236
	<hr/>	<hr/>
	37 661	41 752

Liquide middelen		
Spaarrekening	960 700	660 700
Kas	3 934	4 513
Bestuursrekening	416 621	149 680
Vriendenrekening	71 957	55 557
	<hr/>	<hr/>
	1 453 212	870 451

In 2020 zijn de eigen liquide middelen met bijna € 200.000 afgenomen tot een kleine € 150.000. Een daling van 20% ten opzichte van 2019.

Ultimo 2021 bestaat een deel van de liquide middelen (€ 300.000) uit een lening die terugbetaald moet worden; resteert een saldo van eigen liquide middelen ongeveer € 1.150.000. Een te betalen bedrag van ongeveer € 80.000 aan teveel ontvangen NOW-gelden en sterk gestegen accountantskosten tasten de liquiditeit verder aan. Resteert het sterk gestegen crediteurensaldo en overige nog te betalen kosten van bijna € 150.000. Al met al zijn de eigen liquide middelen nagenoeg gelijk aan het niveau van 2020.

Passiva

	31 december 2021	31 december 2020
Algemene reserve (5)		
Saldo begin boekjaar	159 521	398 500
Resultaat volgens resultaatbestemming	<u>15 802</u>	<u>-238 979</u>
Stand per 31 december	175 323	159 521
Bestemmingsreserve continuïteit		
Saldo begin boekjaar	225 000	225 000
Bij: Toevoeging vanuit algemene reserve	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	225 000	225 000
Bestemmingsreserve kunstaankopen (6)		
Saldo begin boekjaar	25 000	25 000
Bij: Toevoeging vanuit resultaatsbestemming	15 000	0
Af: onttrekking bestemmingsreserve	<u>15 000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	25 000	25 000
Bestemmingsreserve VoT		
Saldo begin boekjaar	0	7 500
Bij: Toevoeging vanuit resultaatsbestemming	0	0
Af: vrijval bestemmingsreserve	<u>0</u>	<u>7 500</u>
Stand per 31 december	0	0

De algemene reserve is licht gestegen door aanleiding het positieve resultaat.

De omvang van de continuïteitsreserve is volledig intact gebleven en is ruim te noemen. Het bedrag is gebaseerd op 15% van de jaarlijkse vaste lasten van voor de coronacrisis (ad € 1,5 miljoen).

	31 december 2021	31 december 2020
	€	€
Voorziening groot onderhoud (7)		
Stand per 1 januari	316.485	309.858
Bij: dotatie	166.037	72.836
Af: onttrekkingen	0	66.209
	<u>482.522</u>	<u>316.485</u>

Het groot onderhoud is beschreven in een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en de financiering daarvan is geborgd door jaarlijkse dotaties aan de voorziening groot onderhoud. De dotatie voor 2021 bestaat uit de reguliere voorziening, een dotatie voor gelijktijdig groot onderhoud aan dak en balustrade en een additionele voorziening voor de verbouwing het Nieuwe Huis.

Daarnaast is er een bedrag gedoteerd voor aanpassing van de fysieke ICT-infrastructuur.

	31 december 2021	31 december 2020
Langlopende schulden		
Stand per 1 januari	0	0
Bij: opname	304 475	0
Af: aflossing	0	0
	<u>304 475</u>	<u>0</u>

Onder langlopende schulden is een 1% annuïtaire lening opgenomen met een looptijd van 15 jaar. Deze Opengestelde Monumenten-lening is verstrekt door het Restauratiefonds en is een achtergestelde geldlening welke notarieel is verleden. In voorkomende situaties is het Restauratiefonds gerechtigd om extra en/of vervangende zekerheden te stellen.

Te betalen posten (8)

Inhuur personeel	0	9 998
Accountant	28 436	12 985
ICT	38 947	0
Onderhoud	22 726	0
Administratie	3 945	0
NOW 2021	80 899	0
Overige	31 986	34 607
	<u>206 939</u>	<u>57 590</u>

De accountantskosten zijn sterk gestegen door extra controlewerkzaamheden in het kader van NOW en TVL. De ICT-kosten zijn grotendeels kosten voor de nieuwe website (€ 22.000). De ingezette kostenbeparing op personeel (daling van de loonsom) heeft tot gevolg dat de NOW deels terugbetaald moet worden.

Vooruit ontvangen bedragen voor subsidies bestaat uit de vooruitbetaling van een maand (januari 2022) subsidie voor het Kunstenplan. De resterende projectgelden worden gebruikt voor projecten die in 2022 doorlopen dan wel starten.

	31 december 2021	31 december 2020
Te betalen personeelskosten (9)		
Salarissen	952	551
Vakantiegeld	46 287	29 292
Vakantiedagen	8 721	13 891
	<u>55 960</u>	<u>43 734</u>
Vooruitontvangen bedragen (10)		
Katholiek Erfgoed in Amsterdam	20 000	0
Erfgoedtalent	37 500	0
SOS Jongerenconferentie	9 000	15 000
Mode in Huis	0	3 000
Toegankelijkheid	23 363	0
St. AFK Cultuurcoach (uitbreiding)	10 000	44 000
Mondriaanfonds	0	100 000
Gemeente Amsterdam	52 015	51 251
	<u>151 878</u>	<u>213 251</u>

De gelden van het Mondriaanfonds zijn besteed aan extra marketingkosten om zichtbaar te blijven. Tevens zijn de kosten voor het thuiswerken en ICT hieraan besteed. De extra, administratieve lasten vanuit generieke noodmaatregelen en de inrichtingskosten van de nieuwe administratie zijn gedekt door de bijdrage.

Project	Beschikkingnummer	Structureel	Vastgesteld
Katholiek Erfgoed in Amsterdam	<onbekend>	N	N
Erfgoedtalent	10666320	N	J
SOS Jongerenconferentie	<onbekend>	N	J
Mode in Huis	20200291	N	J
Toegankelijkheid	SBA-034907	N	J
St. AFK Cultuurcoach (uitbreiding)	20200434(U)	N	J
Mondriaanfonds	106063250	N	J
Gemeente Amsterdam	SBA-034545	J	N

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Per 1 januari 2017 is een huurverplichting aangegaan voor de periode van 5 jaar tot en met 31 december 2022 met de Stichting Amsterdam Museum voor het depot, gelegen aan de Back-Upstraat 4, 1033 NX te Amsterdam. De totale, jaarlijkse huurprijs bedraagt € 15.000.

Per 1 april 2020 is een huurverplichting aangegaan voor de periode van 2 jaar tot en met 31 maart 2022 met Guide ID voor podcatchers. De totale, jaarlijkse huurprijs bedraagt € 9.288.

Per 1 oktober 2020 is een huurverplichting aangegaan voor de periode van 6 jaar tot en met 30 september 2026 met De Lage Landen Lease (DLL) voorheen PCI Nederland voor een printer/scanner. De totale, jaarlijkse huurprijs bedraagt € 1.135.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten 2021

Baten

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Publieksinkomsten (11)			
Entree	136.800	128.420	149.447
Entree MJK	84.000	50.312	74.312
Entree IAM	9.750	8.126	10.009
Publieksinkomsten (entregelden)	230.550	186.858	233.768
Overige inkomsten (11)			
Giften, donaties en legaten	5.000	8.347	17.084
Opbrengsten bijeenkomsten	0	0	0
Netto inkomsten horeca	5.600	251	8.353
Netto inkomsten museumwinkel	9.000	7.603	9.694
Contributies van Vrienden	15.000	15.992	21.956
Opbrengst rondleidingen	15.000	21.966	7.442
Projectsubsidies en overige inkomsten	358.826	468.578	112.232
Opbrengst educatie	2.000	3.800	68
Uitkering RVO	141.479	256.849	85.326
Uitkering UWV 2018	0	0	37.993
Verhuur ruimten	2.500	3.200	3.225
Overige opbrengsten	2.500	7.837	2.482
	556.905	794.423	305.855
Subsidie AFK/Gemeente Amsterdam	615.007	615.007	604.727
Totaal inkomsten	1.402.462	1.596.287	1.144.350

Alle publiek gerelateerde inkomsten, zoals horeca, winkel, rondleidingen en verhuur worden door de corona crisis geraakt.

De realisatie van de publieksinkomsten is wat lager dan begroot. De coronacrisis en de langdurige sluiting van het museum heeft vanzelfsprekend gevolgen voor het aantal bezoekers.

Het aandeel volbetalende bezoekers neemt toe vergeleken met 2020. Het merendeel van de bezoekers in coronatijd is Nederlands.

De diverse, beschikbare coronaregelingen zoals de TVL (opgenomen als bate) en NOW (opgenomen onder personeelskosten) hebben ervoor gezorgd dat de kosten deels zijn gecompenseerd.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Personeelskosten (12)			
Salarissen en sociale lasten	808.598	841.563	988.600
Pensioenlasten	50.000	49.228	59.973
Inhuur personeel	10.000	49.790	11.350
Inhuur rondleiders	20.000	43.063	13.541
Opleiding, training en ontwikkeling	10.403	18.127	2.777
Transitievergoeding	5.000	18.000	72.671
Overige personeelskosten	15.000	34.816	14.939
	919.001	1.054.587	1.163.851
Af: Ontvangen loonsubsidies	-	146.383	319.767
Af: uitkeringen ziekteverzuimverzekering	-	74	12.620
	919.001	908.130	831.464

De salarissen zijn hoger dan gebudgetteerd door overdracht van werkzaamheden aan nieuwe medewerkers. Tevens is een conservator aangenomen die voorheen werd ingehuurd. Het museum is erin geslaagd om de salarissen met bijna € 150.000 te verminderen ten opzichte van 2020.

De ogenschijnlijk hogere inhuurlasten van personeel en rondleiders worden gedekt door de project-subsidies.

Conform de vrijstelling van BW 2:383 en RJ 640.413 is de bezoldiging bestuurder achterwege gelaten omdat de opgave herleid kan worden tot één enkele natuurlijke persoon.

Bij Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder zijn in 2021 gemiddeld 13,4 FTE werkzaam (2020: 16,3 FTE).

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Afschrijvingen			
Afschrijving inventaris	9.500	7.432	7.200

Er wordt lineaire afschrijving toegepast. Inventaris wordt in 10 jaar afgeschreven (bureaustoelen in 5 jaar) en ICT-investeringen worden in 3 jaar afgeschreven.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Huisvestingskosten (13)			
Dotatie groot onderhoud	94.268	125.874	72.836
Onderhoudscontracten	35.000	30.467	39.789
Klein onderhoud	9.500	39.543	9.491
Schoonmaak	17.357	23.800	28.360
Energie en water	29.000	26.786	28.929
Belastingen	9.300	8.398	8.292
Verzekeringen gebouw	30.000	23.454	23.554
Beveiliging	15.000	8.539	19.230
Heintje Hoekssteeg	2.500	2.232	2.208
Overige huisvestingskosten	3.580	40.172	2.545
	245.505	329.265	235.234

Zoals uit de toelichting bij het meerjaren onderhoud blijkt, is zowel de dotatie als de stand van de voorziening voldoende om het groot onderhoud op (middel)lange termijn uit te voeren.

De schoonmaakkosten zijn verder gedaald ten opzichte van 2021 en bijna gehalveerd ten opzichte van de begroting. Door nieuwe prijsafspraken en de medewerking van het schoonmaakbedrijf om tijdens de lockdown niet te factureren is deze kostenpost toekomstbestendig vastgelegd. De verzekeringskosten zijn uitgesplitst. Het deel dat geen betrekking heeft op het gebouw (zoals de Kunst & Antiek verzekering) wordt gepresenteerd onder de algemene kosten.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	<u>2021</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€	€
Marketing (14)			
Drukwerk, publiciteit, folders	5.000	3.548	7.402
Advertenties, reclame	2.000	4.056	4.457
Beeldmateriaal, fotokosten	1.500	3.163	1.530
Overige publiciteitskosten	<u>7.100</u>	<u>38.603</u>	<u>10.888</u>
	15.600	49.370	24.277

De marketingkosten zijn hoger dan begroot en hebben met name te maken met de nieuwe website. Deze hogere kosten worden volledig gedekt door projectsubsidies.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	<u>2021</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€	€
Algemene kosten (15)			
Porto, telefoon en ICT	22.000	64.047	32.729
Administratiekantoor	21.000	26.575	17.066
Accountant	25.000	44.124	18.598
Administratieve dienstverlening derden	0	0	9.353
Advieskosten	0	17.328	18.596
Representatie	0	1.491	986
Kantoorbenodigdheden, drukwerk	7.500	1.672	7.688
Kantoorinventaris en PC's	2.500	3.177	2.887
Contributies	3.000	3.891	4.320
Verzekeringen algemeen	10.000	10.127	4.040
Abonnementen	3.073	2.763	710
Reis verblijfkosten	0	1.629	710
Commissie wederverkopers	0	0	631
Overige algemene kosten	<u>0</u>	<u>4.308</u>	<u>2.577</u>
	94.073	181.132	120.891

De ICT-kosten zijn corona gerelateerd en worden veroorzaakt door de afspraken die zijn gemaakt met onze IT-leverancier op medewerkers te voorzien van de juiste middelen om op locatie (bijvoorbeeld thuis) te kunnen werken. Als gevolg hiervan zal de strategische ICT-infrastructuur aangepast moeten worden, mede in het kader van Cybersecurity.

De hogere accountantskosten worden veroorzaakt doordat iedere NOW- en TVL-aanvraag apart wordt gecontroleerd; dit veroorzaakt extra kosten. Daarnaast zal voor de verantwoording van projectsubsidies een accountantsverklaring moeten worden afgegeven.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Collectiekosten (16)			
Vervoerskosten collectie	3.000	3.153	5.173
Restauratiekosten	5.000	24.605	38.490
Verwervingskosten	10.000	15.000	14.953
Huur depotruimte	15.000	15.000	15.000
Overige collectiekosten	5.000	3.690	7.845
	<u>38.000</u>	<u>61.448</u>	<u>81.461</u>

De restauratie van het werk van Adriaan van der Velde is afgerond. De kosten zijn grotendeel gedekt door projectsubsidies.

Het beeld van Eran Shakine is aangeschaft in 2021; A Muslim, a Christian and a Jew. Daarnaast is het museum voornemens om in 2022 andere kunstwerken aan te schaffen.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Educatie, tentoonstellingen en activiteiten (17)			
Educatie en scholenaanbod	5.500	7.638	9.215
Audiotour	9.500	11.958	13.856
Tentoonstellingen	-	3.420	15.182
Projectkosten educatie	40.000	-	-
Kosten concerten, missen en evenementen	-	-	-
Voices of Tolerance			21.017
Community Voices			20.031
Overige activiteiten	26.327	12.067	178
	<u>81.327</u>	<u>35.083</u>	<u>79.479</u>

Het contract voor de audiotour (Guide ID) is heronderhandeld. Dit heeft een aanzienlijke besparing opgeleverd.

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2021	2020
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	6.297	8.626	3.370
Af: opbrengst van banktegoeden	-	-	47
	<u>6.297</u>	<u>8.626</u>	<u>3.323</u>

Amsterdam, 19 mei 2022
 Stichting Museum Ons' Lieve Heer op Solder

Mw. drs. B.S.H.H. Büchner, directeur-bestuurder
 (origineel exemplaar is getekend)

Prestatieverantwoording 2021

Educatieve programma's 2021	Leerlingen Amsterdam	Leerlingen buiten Amsterdam	Scholen	Contacturen
Primair Onderwijs				
Rondleidingen divers	109		3	
Feest/gebedshuizentour	135	146	2	1
Totaal	244	146	5	
Vorgezet Onderwijs				
Rondleidingen divers, alle niveaus	300	319	4	1-1,5
Speciaal Onderwijs	51	0	2	2
Voices of Tolerance Bovenbouw (*)	207	45	9	5,5
Voices of Tolerance Onderbouw	124		3	16
Voices of Tolerance workshops op school - diverse niveaus (*)	341		1	1,5
Voices of Tolerance talentontwikkeling - ART Production	25			20
Voices of Tolerance talentontwikkeling - Communityleden	20			60
Totaal	1.068	364	19	
MBO				
Rondleiding	12		1	1
Voices of Tolerance-tour	325	20	3	1,5
Totaal	337	20	4	
Families en kinderen				
Feest! op Solder audiotour	707			
Sinterklaas-speurtocht	15			
Totaal	722	0		
HBO en Wetenschappelijk onderwijs				
Summerschool	2	23	nvt	
Religieus Erfgoed op de Kaart van Amsterdam	nvt	80	2	
Totaal aantal deelnemers onderwijs	1.649	530	30	
Totaal aantal deelnemers families en kinderen	722	0		

(*) De aantallen zijn ingeschat op basis van een gemiddeld aantal leerlingen per klas.

Programmering 2021	
Presentaties	
Vaste presentatie	1
Tijdelijke presentaties	3
Tijdelijke presentaties (gemaakt maar niet geopend)	2
Digitale producties	2
Totaal	8
Activiteiten	
Kunstenarsmissen	5
Lezingen	4
publieksprogrammering	3
Deelname evenementen	2
Internationaal	1
Totaal	15

Overige toelichtingen

Museum Ons' Lieve Heer op Solder is een stichting met een ANBI status. De bestuurder was in 2021 Mw. drs. B.S.H.H. Büchner. De stichting heeft een Raad van Toezicht die in beslotenheid vergadert met de directeur bestuurder. De samenstelling van de Raad van Toezicht was op 31 december 2021 als volgt:

- Dhr. drs. F.W.J. Holterhues, voorzitter
- Dhr. M.W. Meijer
- Dhr. drs. D.J. Slot
- Mw. mr. S. Karadag
- Mw. ing. E.F. Stoop

Bezoldiging bestuur en Raad van Toezicht

Conform de vrijstelling van BW 2:383 en RJ 640.413 is de bezoldiging bestuurder achterwege gelaten omdat de opgave herleid kan worden tot één enkele natuurlijke persoon.

Nevenfuncties bestuurder mw. drs. B.S.H.H. Büchner

- Lid van de Raad van Toezicht Nederlands Literatuur Museum en Kinderboeken Museum
- Lid van bestuur Museumnacht Amsterdam

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Kosten die ten behoeve van het uitoefenen van de functie zijn gemaakt, kunnen op declaratiebasis worden vergoed.

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Max Meijer – venoot TiMe Amsterdam

Toezichthouder sinds 1 oktober 2014

Eric Holterhues – directeur-bestuurder Oikocredit Nederland

Toezichthouder / voorzitter sinds 1 januari 2017

- Lid van de Raad van Toezicht van de Gerrit Rietveld Academie tevens voorzitter van de auditcommissie
- Lid van het bestuur van de Nieuwe Beurskoers
- Lid van de Financial Committe van de Nederlandse en Vlaamse Regio van de Jezuiten
- Lid van de Adviesraad van Tijdschrift Boekman

Diederik Slot – Country Director Netherlands Porticus CV

Toezichthouder sinds 1 januari 2017

- Lid van de Raad van Toezicht van het Psoriasis Behandelcentrum Midden Nederland
- Lid bestuur Porticus België
- Lid bestuur Stichting het R.C. Maagdenhuis
- Lid bestuur Stichting Gerben Seinen (vanaf april 2022)

Evita Fleur Stoop – CMO & Digital Sales leader Northern Europe

Toezichthouder sinds 1 maart 2018

Sevil Karadag – Attorney at Law / Owner Karadag Advocatuur

Toezichthouder sinds 1 maart 2018

Bijlage

Verantwoordingsformulier Subsidie eenmalige noodsteun voor culturele instellingen die in zwaar weer verkeren als gevolg van de coronamaatregelen (eerste helft 2021).

	Wat <i>onderstaande onderdelen hebben betrekking op de periode van 1 januari tot 1 juli 2021</i>	Bedrag	Notatie
1	Gemiste inkomsten als gevolg van coronamaatregelen	-537.702	Negatief
2	Extra inkomsten als gevolg van specifieke compensatieregelingen van het Rijk of andere overheden		
2.1	NOW _{3.2} ¹	52.268	Positief
2.2	NOW _{3.3} ²	43.262	Positief
2.3	Overige inkomsten compensatieregelingen (o.a. TVL)	175.043	Positief
2.4	Specifieke bijdrage OCW of Rijkscultuurfondsen (RAOCCC)	0	Positief
3	Overige:		
3.1	Lagere uitgaven als gevolg van de coronamaatregelen	0	Positief
3.2	Extra kosten als gevolg van de coronamaatregelen	39.631	Negatief
3.3	Overige extra inkomsten/bijdragen	0	Positief
3.4	Opvang verlies vanuit reserves (uitgaande van maximaal 5% weerstandscapaciteit)	88.435	Positief
4	Totaal	-218.326	SOM 1 t/m 3
5	Verleende extra subsidie	107.766	Positief
6	Verschil	-110.560	SOM 4 minus 5
	Toelichting verschil: De omzetten vielen nog negatiever uit. De regels omtrent de NOW zijn aangescherpt, waardoor er minder NOW is ontvangen.		

Zie voor nadere toelichtingen van de berekening pagina 30.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Museum Ons Lieve Heer op Solder

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Museum Ons Lieve Heer op Solder te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museum Ons Lieve Heer op Solder op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de aan de subsidie verbonden verplichtingen zoals vastgelegd in de subsidiebeschikking van gemeente Amsterdam met referentienummer: SBA-028107 in het kader van de Regeling vierjarige subsidies Kunstplan 2021-2024.
- voldoet het als bijlage bij de jaarrekening opgenomen 'Verantwoordingsformulier subsidie eenmalige noodsteun voor culturele instellingen' In alle van materieel belang zijnde aspecten aan de bepalingen van en krachtens de 'Subsidieregeling voor Kunstplaninstellingen die in zwaar weer verkeren als gevolg van de coronamaatregelen – fase 3'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Benadrukking van gevolgen van de onzekerheid over het normenkader Covid-19 van de gemeente Amsterdam

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "onzekerheid over het normenkader Covid-19 van de gemeente Amsterdam" in de toelichting waarin de interpretatie van het bepalen van het omzetverlies voor aanvragen en verantwoording noodsteun gemeente Amsterdam is uiteengezet. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum Ons Lieve Heer op Solder zoals vereist in de Wet Toezicht Accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- prestatieverantwoording
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven en Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven en Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen subsidieperiode 2021-2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie

die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Purmerend, 19 mei 2022

JAN© Accountants en Adviseurs B.V.

Was getekend Amanda Molenaar RA CISA